

ги съ жълти бои. Въ България памучникъ съ бѣли цвѣтове дава по-долнокачествени влакна-памукъ, а тѣзи съ жълти цвѣтове—по добро качество влакна. Въ 2-3 дни цвѣтоветѣ прецѣвтяватъ, като окапватъ вѣнечнитѣ листа и остава плода. Плодътъ е кутийка, която се разпуква на 3 до 5 дѣла. Кутийката е голѣма като орѣхъ или колкото малка ябълка. Влакната — памукъ усрѣватъ 40-50 дни следъ цѣвтенето. Усрѣването е въ продължение на 10—15 дни; най-напредъ усрѣватъ кутийките изъ пазвитѣ на най-долнитѣ листа, после по-горнитѣ и т. н. последователно, както сѫ прецѣвтявали цвѣтоветѣ.

Усрѣването на памукътъ се познава по това, че главичките потъмняватъ, пукватъ се и влакната бухватъ на кичурчета, малко увиснали надолу. Това е и момента, когато трѣбва да се бере влакното памукъ.

Беридбата на памука, за нѣкои сортове — памучници, става направо отъ разпукналата се кутийка, а въ други бератъ — кжсатъ цѣлата главичка, па после очистватъ влакната отъ люспитѣ на главичката.

Въ България, на много мѣста, следъ обиране на усрѣлитѣ главички — памукъ, изскубватъ цѣлото растение, както при фѣстъцитѣ, и го оставатъ на сушина да „дозрѣятъ“ по-зеленитѣ главички съ памукъ, следъ което обиратъ и тѣхъ.

Памучнитѣ влакна обвиватъ семената на памучника и затова следъ прибирането и изсушаването на памука, се пристїпва къмъ една доста тежка работа — отдѣляне влакното отъ семената. Това нѣшо първоначално е ставало бавно, съ прости машини — *магани*. Днесъ, съ усъвършенстваниетѣ машини, 3—4 души работници, за единъ день, очистватъ съ хиляди килограми памукъ.

Очиственитѣ семена, добити отъ 1 декаръ, сѫ 2—3 пѫти по-вече (на тегло) отъ чистия памукъ влакната. Памучнитѣ семена сѫ много полезни. Тѣ съдѣржатъ 25₀/0 масла (мазнини), 20₀/0 бѣлтѣчни вещества и около 20₀/0 захарни вещества (вжглехидрати). Памучното масло е ценно въ индустрията, отъ него фабрикуватъ сапуни, машинно масло, а прѣсното може да се употреби и за храна на хората. При пресуване на семената, както и при фѣстъцитѣ, се получава **юспе**, ценно за хранене на домашните животни.